

Lisy KUHN – rýchla návratnosť investícií

Výkonný lis, ktorý spracováva slamu na dobre utužené balíky je snom každého poľnohospodára. S výkonnosťou by mala ísť ruka v ruke i spoľahlivosť a prevádzka s minimom servisných zásahov. Slamu z poľa je potrebné pozberať v čo najkratšom možnom čase a pri lisovaní dodržiavať isté štandardy. Tieto požiadavky spĺňa i francúzsky výrobca KUHN, ktorý v tomto segmente ponúka lisy s označením LSB vo viacerých konfiguráciách.

KUHN LSB 1290 ID so systémom POWER DENSITY sa vyznačuje rýchlosťou spracovania hmoty a zároveň kvalitným utužením samotného balíka slamy.

Rad lisov na veľké hranaté balíky LSB patrí bez pochyb medzi to najlepšie, čo môže zákazník na trhu nájsť. Príkladom je model KUHN LSB 1290 ID, ktorý bol ocenený na uplynulom veľtrhu Agritechnica. Lisy LSB vyčnievajú z radu vďaka svojmu systému POWER DENSITY. Ten zabezpečuje rovnomerné vkladanie zberanej hmoty do lisovacej komory pri zbere po obilnom kombajne, ale aj rovnako po zhrňovači, kde môžu mať riadky rôznu veľkosť a konzistenciu. Systém Power Density odoberá hmotu od integrálneho vkladacieho rotora pomocou podávacieho ramena, ktoré sa stará o prvotné zlisovanie materiálu v predlisovacej komore. Ako uvádza výrobca, podávacie rameno pracuje dva-

zberanej hmoty. Zberač lisu a jeho rotor sú poháňané prostredníctvom reťaze a je k nim ľahký prístup. Model OMNISCUT je vybavený rezaním, kde na základe hydraulickej selekcie je možné do činnosti zaradiť 11, 12, alebo 23 nožov, pri ktorých dosiahneme dĺžku rezanky 45 mm. V prípade, že rezanie hmoty nie je potrebné, je samozrejmosťou i možnosť zberu bez rezania. V prípade poškodenia alebo otupenia je možné nože jednoducho vybrať a vymeniť, bez použitia náradia, nakoľko sú

nie je potrebné vystúpiť ani z traktora. Pohon všetkých ostatných častí lisu je zabezpečený prostredníctvom spojok a kĺbových hriadeľov, ktoré sa starajú o dobrý prenos krútiaceho momentu bez väčších strát.

Lisy s označením LSB 1290 ID sa vyznačujú konštrukčnými zmenami za účelom dosiahnutia vyššieho utuženia hmoty. Vďaka nim dosahuje stlačenie okolo 500 kilogramov hmoty do jedného balíka. Z tohto dôvodu je vyrábaný s predĺženou komorou, v ktorej je materiál stláčaný na princípe deleného piestu – teda na dvakrát. Šírka balíka je 120 cm, výška 90 cm a dĺžka môže byť od 60 do 300 cm. Viazanie balíkov zabezpečujú uzlovače so systémom dvojuzlového viazania, ktoré sú permanentne čistené turbo ventilátormi pre bezproblémové viazanie. Všetky lisy LSB sú plne ISOBUS kompatibilné a pre traktory bez ISOBUS je k dispozícii terminál CCI, prostredníctvom ktorého je možné robiť nastavenie a ovládanie stroja. Lis je štandardne osadený tandemovým podvozkom s riaditeľnou zadnou nápravou a vzduchovými brzdami.

Skúsenosti zákazníka

Poľnohospodárske družstvo Soblahov hospodári na území Trenčína, Soblahova, Mníchovej Lehoty, Trenčianskych Biskupíc a Opatoviec na výmere 1 464 ha a zamestnáva momentálne 64 pracovníkov na plný pracovný úväzok. Z tejto výmery je ornej pôdy zhruba 1 100 ha, na ktorej pestujú pšenicu (350 ha), repku (200 ha), kukuricu na zrno (100 ha) a na siláž (150 ha), ale i sóju a ozimný jačmeň. Zvyšok výmery tvoria trvalé trávne porasty, ovocný sad a najväčšia slovenská chmelnica. Tá by si zaslúžila snáď i samostatnú reportáž, avšak dnes sme sem zavítali kvôli niečomu inému – lisu na hranaté balíky KUHN LSB 1270.

Na praktické skúsenosti s používaním lisu na veľké hranaté balíky sme sa opýtali pracovníkov družstva, v ktorom takýto lis vlastní – agrónoma PD Soblahov, Jána Mihála a mechanizátora družstva Samuela Hranku.

„Donedávna sme na družstve spracovávali slamu za pomoci služieb. Ceny za tieto služby a ťažké prispôbovanie sa našim potrebám

nás však prinútili uvažovať o kúpe vlastného lisu. Po zvažovaní, ktorý model bude najvhodnejší do našich podmienok sme sa rozhodli pre lis KUHN LSB 1270, ktorý momentálne agregujeme s traktorom John Deere 6190R. Lis má požiadavku na príkon 110 kW, ktorú tento traktor spĺňa i s rezervou,“ ozrejmil J. Mihál a pokračoval: „Lis používame na družstve od minulého roka. Za jednu sezónu sme s ním vykonali lisovanie repkovej, pšeničnej a jačmennej slamy na ploche 720 ha. Lis to dokázal bez jedinej poruchy a to pri výkone, ktorý dosahoval priemere 25 ha za deň.“ Počas jedného dňa sa teda v priemere podarilo obsluhu zlisovať približne 200 – 230 balíkov slamy, čo je vskutku pekným množstvom.

Na družstve zastáva slama nenahraditeľnú pozíciu. Družstvo sa venuje chovu hospodárskych zvierat, kde

je kladná bilancia, ktorú dosahujú aj vďaka vysokým kvalitatívnym parametrom mlieka. Krmivo a jednotlivé technologické postupy tu zohrávajú rozhodujúcu úlohu.

„V živočíšnej výrobe sme prešli na rozdrúžovanie slamy pomocou podstielča KUHN PRIMOR 2060. Práca sa nám výrazne zjednodušila a zároveň i urýchlila. Takýto spôsob podstielania je ku slame šetrný a zároveň i rýchlejší a aj to bol jeden z dôvodov, prečo sme si spomínaný lis zaobstarali. V praxi s ním vieme jazdiť rýchlosťou okolo 15 km.h⁻¹, závisí to však samozrejme aj od stavu role, ale aj od iných podmienok ako je napr. nastavenie dĺžky rezania. Vzhľadom na následné použitie lisujeme balíky na dĺžku 240 – 260 cm a s kvalitou jeho práce sme zatiaľ na družstve spokojní,“ hovorí Samuel Hranka.

Podľa pracovníkov družstva sú nároky na údržbu

Veľkú spokojnosť s lisom KUHN LSB 1270 vyjadrili agrónóm družstva PD Soblahov, Ján Mihál a mechanizátor Samuel Hranka.

nájdeme približne 5 000 ošípaných a stádo hovädzieho dobytku v počte 1 000 ks, z ktorých je 300 dojnic. Rastlinná výroba je teda v podniku zameraná najmä na pokrytie potrieb živočíšnej výroby. Na družstve sa dojniciam darí, čoho výsledkom

lisu naozaj nízke. Lis disponuje centrálnym mazaním a jeho údržba je teda minimálna. Stačí naplniť jednu nádržku mazivom a o mazanie sa postará sám stroj. Samozrejme sa občas stane, že sa aktivuje nejaká poistka pri preťažení. To je však bežné a po jej nahodení stroj opäť znova funguje. Jediné, čo lis potrebuje je v podstate len čistenie celého stroja od prachu. Pre tento účel používajú motorový ofukovač, ktorý bol súčasťou dodávky lisu. Lis disponuje zásobníkom na 24 balíkov špagátu a šiestimi viazacími ústrojenstvami.

Ako vysvetlil agrónóm družstva, „alfou a omegou je to, že vďaka zaobstaraniu si lisu KUHN LSB sa už nemusí spoliehať na služby a kvalitu slamy si vedia takto sami ustrážiť“. Zároveň vyzdvihuje i návratnosť investície, ktorá sa družstvu vráti do troch rokov. Do budúcnosti plánujú ešte širšie využitie tohto stroja, takže jeho pozitívny prínos bude stále narastať.

LADISLAV ZÁVODSKÝ
FOTO – AUTOR A KUHN

Integrálny rotor OC 23 zabezpečuje 45 mm dĺžku rezu pri lise so šírkou balíka 120 cm. Rotor OMNISCUT OC 23 s priemerom 60 cm spracuje každý riadok, ktorý je umiestnený pred lisom.

krát rýchlejšie, ako hlavný lisovací piest, čím je zabezpečený plynulý odber hmoty. Po tom, čo dôjde k úplnému naplneniu predlisovacej komory a materiál začne svojím tlakom tlačiť na hornú časť tejto komory, príde k uvoľneniu zarážok a k následnému posunutiu hmoty do hlavnej lisovacej komory. V nej je umiestnený piest, ktorý následne zabezpečí zlisovanie hmoty do finálneho balíka. Tieto charakteristické vlastnosti zabezpečujú lisu potrebnú rýchlosť spracovania hmoty, ktorá navyše zaručuje veľmi dobré utuženie samotného balíka.

Integrálny vkladací rotor je celistvej robustnej konštrukcie, kde na jednom hriadeľi sú po stranách umiestnené závitovky a v strede vkladacie segmenty. Veľký priemer rotora – 60 cm a krátka vzdialenosť medzi zberačom a rotorom zabezpečujú konštantný tok

uložené v kazetovom systéme, ktorý zabezpečuje ľahký prístup.

Popri tom, že sa výrobca zameriaval na vysoký výkon, nezabudol ani na bezpečnosť. Vkladací mechanizmus je tak istený preťažovacími spojkami, ktoré pri nadmernom zaťažení jednoducho prekĺznu. Mechanizmus sa v takomto prípade automaticky zastaví, čím sa zabráni poškodeniu zberača, rotora a podávacieho ramena predlisovacej komory. Uvoľnenie upchatia vkladacieho mechanizmu zabezpečí sklopné dno, ktoré sa nachádza pod rotorom. Hydraulické ovládanie dna uvoľní napätie stlačenej hmoty a následným spustením kardánu pri nízkych otáčkach sa nahromadený materiál posunie do predlisovacej komory. Takéto riešenie nepotrebuje klasický reverz, upchaná hmotu nezostáva na zemi a v optimálnom prípade ani

Lisy KUHN LSB 1270 a 1290 disponujú zásobníkom na 24 balíkov špagátu a šiestimi viazacími ústrojenstvami. Zákazníci si pochvaľujú i jeho takmer bezúdržbovú prevádzku.